

Inovácie v repke, ktoré inšpirovali ostatných

V spoločnosti Limagrain sú inovácie produktom šľachtiteľov a nie marketingu. Inováciou je u spoločnosti Limagrain vlastnosť, ktorá predtým známa nebola, je dedičná a je merateľná.

Robustný šľachtiteľský program spoločnosti je prítomný v troch krajinách – Nemecko, Veľká Británia a Francúzsko. Testovanie a registrácia však prebiehajú po celej Európe v krajinách tak rozdielných ako je Španielsko a Ukrajina. Všade musí obstáť. Na to sú nevyhnutné ďalšie vlastnosti, ktoré pomôžu pružne reagovať na meniace sa prostredie, na zmeny v tlaku chorôb, škodcov a tiež pre potreby praxe.

Fenomenálna nepukavosť šesúľ

Hybrid Artoga vyšľachtený v roku 2006 a registrovaný v roku 2009 bol prvým hybridom s geneticky preukázanou nepukavosťou šesúľ. Náhodné pozorovanie následkov krúp na šľachtiteľských staniciach inicioval objav dedičnej vlastnosti, preukázateľnej a nadmieru užitočnej. Konkurenti, poľnohospodári a zainteresovaní odborníci mali na počiatku pochyby, kým ich príroda a okolnosti nepresvedčili, že je to nenahraditeľný pomocník. Prax potvrdila, že šesule držia a sú vo svete repiek bez desikácií výhodou, ktorá znižuje straty, šetrí náklady na lepenie, chráni úrodu a umožňuje uprednostniť žatvu obilnín v potravinárskej kvalite a s vyšším ziskom. Odvtedy sa aj ostatné firmy snažia s rôznym úspechom Limagrain napodobniť. Všetci už vedia, že nemať nepukavosť je handicap. A pozor na marketing. Neexistuje nič medzi! Šesule buď pukajú alebo nie.

Veľkou nádejou pre pestovateľov repky pri nedostatku účinných látok proti škodcom sú hybridy, ktoré pre nich nie sú atraktívne a lepšie odolávajú škodám spôsobenými larvami či dospelcami. Genetika nie je 100 % riešením, ale veľkým pomocníkom. Prvou fenotypovo odolnou repkou skočke repkovej je LG Avenger.

TuYV odolnosť – teraz samozrejímavá vlastnosť

Následne hybrid Arsenal priniesol k nepukavosti šesúľ roku 2013 ešte kvalitatívny gén Rlm7 a minoritné gény odolnosti voči fóme. Táto kombinácia dodnes nie je samozrejmosťou.

V roku 2017 prišiel LG Architect s odolnosťou voči vírusu žltacky okrúhlice TuYV prenášanej voškami. Hybrid s odolnosťou TuYV bol predstavený odbornej verejnosti už na 13. medzinárodnom repkovom kongrese (IGRC) v Prahe v roku 2011. V roku 2017 mali aj slovenský poľnohospodár

Prejav vírusovej žltacky okrúhlice na listoch. Hlavný vektor vírusu je voška broskyňová. Dnes je rezistencia TuYV nutnou samozrejmosťou.

Rastliny N-FLEX hybridu počas vegetácie využívajú dusík efektívnejšie. Dochádza k jeho maximálnej koncentrácii vo fázy remobilizácie k tvorbe šesúľ a semien. Vľavo hybrid LG Ambassador, vpravo štandardný hybrid už s prejavovým nedostatkom dusíka.

podári možnosť zasiať prvé hektáre hybridu LG Architect. Dodnes, teda po desiatich rokoch, si ho žiadajú. Teraz v roku 2026 sú takto vybavené hybridy na trhu samozrejmosťou.

Hospodárenie s dusíkom – moderný prístup k výžive

LG Ambassador vyšľachtený v roku 2016 a zaregistrovaný u nás v roku 2020 je N-FFLEX. Lepšie hospodári s dusíkom. Na produkciu 1 kg semien spotrebuje menej N ako štandardné hybridy. Je to vidieť v úrodových dátach v registrácii a postregistračných pokusoch. Je to tiež vidieť v špeciálnych NUE (nitrogen use efficiency) pokusoch ČZU v Prahe a je to tiež vidieť vo vyjadrení PFP faktora v prezentácii

Pokusné parcely s mnohými hybridmi, tie nepukavé, sýto hnedé, nepreukazujú známky vypadania. Naopak svetlejšie, vypukavé šesule, prezrádzajú hybridy bez tejto vlastnosti.

Sila potrebná na puknutie odlučovacej vrstvy oboch chlopní šesule je rozdielna, preukázaná je diferenciacia na úrovni 1,5 N. Nepukavé šesule udržia takmer 300 g záťaž, zatiaľ čo pukavé zhruba polovicu.

Hybrid poškodený tlakom skočky repkovej vs. odolnejší LG Avenger v pokusoch v severnom Nemecku.

SPZO. Limagrain prišiel s týmto šľachtiteľských cieľom dávno pred nárastom cien dusíkatých hnojív v súvislosti s vojnou na Ukrajine a v Perzskom zálive. Vlastnosť N-FLEX majú tiež novošľachtenci LG Adapt (vstup do reg. EÚ 2022) a LG Adrenalin (vstup do reg. EÚ 2023).

Inovácie nekončí, stále je čo zlepšovať

Rovnakým spôsobom by sme mohli hodnotiť odolnosť voči verticiliiu, sclerotíniu a ostatným chorobám. Skutočná inovácia je vidieť na zelenom strnisku a v zásobníku kombajnu. Objektívne a detailné dáta poskytuje napríklad aj český ÚKZÚZ. Uspejú len tie vlastnosti, ktoré niečo prinášajú. Uspeje LG Avenger s nezávisle overenou fenotypovou odolnosťou voči skočke

repkovej. Uspeje tiež i nový LG Adapt, ktorý je N-FLEX a je preukázateľne najzdravším registrantom českého ÚKZÚZ v roku 2025, s vynikajúcou úrodou a s unikátnou kombináciou nepukavých šesúľ a vysokej olejnatosti.

V genetike je budúcnosť

Aj naďalej môžete od spoločnosti Limagrain očakávať inovácie, ktoré budú nové, dedičné a merateľné v pokusoch a v praxi. Výkonné LG hybridy s najmodernejšími poistkami si všetko odpracujú v praxi, zostanú na poliach nie jeden alebo dva ročníky.

Ing. Jiří Matušík
Limagrain Česká a Slovenská republika